

присутності малолітніх дітей скоював психологічне та фізичне насильство у сім'ї (ст. 126-1 КК України). До цього, з січня по жовтень 2019 року, чоловік 9 раз притягувався до адміністративної відповідальності за вчинення домашнього насильства (ст. 173-2 КУпАП), проте складені адмінпротоколи не вплинули на підозрюваного і не змінили його поведінку стосовно дружини. За результатами судового розгляду Оболонським районним судом м. Києва зловмисника засуджено до 3 місяців арешту та взято під варту у залі суду [4].

Встановлення саме кримінальної відповідальності за вчинення домашнього насильства є не тільки мірою покарання для порушника, але й свого роду профілактичною мірою.

Список використаних джерел

1. У січні у Києві зафіксовано понад 3 300 звернень щодо домашнього насильства – Марина Хонда. URL: https://kyivcity.gov.ua/news/u_sichni_u_kiyevi_zafiksovano_ponad_3300_zvernenn_schodo_domashnogo_nasilstva_marina_khonda/.

2. Про запобігання та протидію домашньому насильству: Закон України від 7 груд. 2017 р. № 2229-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-19>.

3. Порядок винесення уповноваженими підрозділами органів Національної поліції України термінового заборонного припису стосовно кривдника: затвердж. наказом Міністерства внутрішніх справ України від 01 серп. 2018 р. № 654. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0965-18#n14>.

4. Чоловіка, який систематично знущався над дружиною, засуджено до 3 місяців арешту. URL: <https://www.facebook.com/kyiv.gp.gov.ua/posts/2963096360368373>.

Хома Діана Олександрівна,

здобувач вищої освіти ННІ № 3
Національної академії внутрішніх справ;

Дідух Марина Миколаївна,

старший викладач кафедри юридичної
психології Національної академії внутрішніх
справ, кандидат психологічних наук

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ СТРЕСОСТІЙКОСТІ

Актуальність проблеми стресу призвела до необхідності вивчення стресостійкості як потенціалу людини протидіяти

впливу стрес-факторів та профілактики появи патологічних психічних станів. Відзначимо, що стресостійкість особистості – визначається сукупністю особистісних якостей, які дають право особистості витримувати великі інтелектуальні, вольові та емоційні навантаження без шкоди для особистої діяльності, соціального середовища та власного здоров'я [4].

Виходячи з праць таких вчених, як Г. С. Никифоров, В. А. Абабков, Ю. В. Щербатих, О. Я. Чебикін, В. Л. Маришук, Р. Лазарус та ін., можна визначити, що особливу категорію ресурсів стресостійкості, на яку слід звернути увагу, становлять стратегії і моделі поведінки подолання. Характер і способи протистояння стрес-ситуаціям залежать від життєвої позиції, активності особистості, від її потреб у самореалізації своїх потенціалів і здібностей.

До чинників, що сприяють стресостійкості можна віднести: навик вирішення аналогічних проблем у минулому та позитивне передбачення на майбутнє; схвалення діяльності з боку оточуючих людей; індивідуально-психологічні особливості (впевненість у собі, вольова саморегуляція, активність); задоволення професійною діяльністю; позитивний емоційний фон (успішно досягти мети).

Слід зазначити, що певні чинники можуть негативно впливати на стійкість особистості до стресу – це емоційно-когнітивні фактори (не повний запас необхідної інформації, негативний прогноз ситуації, почуття безпорадності перед проблемою; надмірний вплив стресогенних, психогенних чи фізичних факторів, які переважають адаптаційні можливості людини; індивідуально-психологічні особливості: низький рівень емоційної стабільності, врівноваженості, високий рівень невротизації, подразливості, особистісної та ситуативної тривожності [3].

В. М. Корольчук, у свою чергу, зазначила, що детермінанти стресостійкості за сприйняттям стресогенних факторів визначаються як динамічні в часі, залежні від особливостей, що зумовлюються системно-екстернальними (об'єктивними) ознаками: контрольованості, мінливості, невизначеності, валентності, повторюваності та системно-інтернальними (суб'єктивними) показниками: когнітивної репрезентації стресора, інтернального контролю, професійно-динамічної репрезентації, дивергентності (невизначеності), репетиторної репрезентації, позитивного досвіду з урахуванням

первинної стресостійкості і рівнем розвитку структурних компонентів стресостійкості [2].

В підтвердження до вищесказаного, О. М. Джеджула і його дослідницька група стверджують, що стресостійкість як інтегративна властивість особистості передбачає взаємодію з усіма структурними характеристиками психіки як під час, так і після дії стресогенних факторів. Так, до визначальних внутрішніх чинників формування і розвитку стресостійкості особистості відносяться Я-концепція особистості, інтернальний локус контролю, розвиненість комунікативної сфери, змістові характеристики структурних компонентів стресостійкості особистості.

Посилаючись на дослідження В. М. Корольчук можна виділити провідні функції стресостійкості, а саме значення когнітивно-феноменологічної перспективи і відновлення. Якщо про неї говорити більше, то можна зазначити, що дана функція здійснюється через окремі функції її структурних компонентів: інтегруючу, мотиваційну, копінгову, стабілізуючу.

На основі аналізу психологічної літератури, можна стверджувати, що у процесі подолання стресу кожна особистість використовує власні копінг-стратегії (тобто тактику поведінки), на основі уже набутого у неї особистісного досвіду й її психологічних ресурсів. Тому копінг-стратегії постають як засоби управління стресовими факторами, що діють на особистість і спонукають її до відповідної реакції на загрозу.

В. М. Корольчук, приходить до висновку, що механізм стресостійкості можна описати за допомогою дворівневої структури:

1) первинний рівень стресостійкості, в основі якого лежить біологічна складова: емоційний тонус, витривалість, точність, функціональну рухливість, надійність, основні характеристики і особливості основних нервових процесів, рівень активації, комплекс конституційно-генетичних, фізіологічних, ендокринних та інших систем, які забезпечують її адекватне і стабільне функціонування в стресогенних умовах;

2) особистісні характеристики, що є результатом соціального впливу, досвіду, навчання.

Хоча первинний рівень є базовим у формуванні стресостійкості, вирішальне значення відводиться особистісному, соціальному, поведінковому компонентам та навчанню [1].

Підсумовуючи викладене, можна зазначити, що стресостійкість як здібність людини протидіяти стресу повинна включати в собі комплекс властивостей, характеристик та якостей

людини. Саме сукупність цього комплексу дає дозвіл їй максимально швидко й ефективно виробити нову стратегію поведінки, завдяки якій відбудеться адаптація до впливу стрес-фактора.

Список використаних джерел

1. Корольчук В. М. Обґрунтування організаційної моделі дослідження стресостійкості особистості / В. М. Корольчук // Проблеми екстремальної та кризової психології. – 2010. – Вип. 7. – С. 210–218.

2. Корольчук В. М. Чинники формування та розвитку стресостійкості особистості / В. М. Корольчук // Проблеми загальної та педагогічної психології: Збірник наукових праць Інституту психології ім. Г.С.Костюка НАПНУ. – Т. XII, ч. 7. – С. 252–261.

3. Психологічні особливості стресостійкості осіб юнацького віку: («Молодий вчений» №9(61) вересень, 2018р.) [Електронний ресурс] / Степова А.С. – Режим доступу: <http://www.molodyvcheny.in.ua/files/journal/2018/9/73.pdf> – назва з титульного екрану.

4. Психологія стресостійкості студентської молоді / Л. Афанасенко, І. Мартинюк, Л. Омельченко, А. Шамне, В. Шмаргун, С. Яшник / За заг. ред. В. Шмаргуна. К.: Видавничий центр НУБіП України, 2018. 198 с.

Чемерис Дмитро Дмитрович,
ад'юнкт Національної академії внутрішніх справ

ПОЄДНАННЯ НЕГЛАСНИХ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ ТА ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВИХ ЗАХОДІВ У СПРАВАХ ПРО БЕЗВІСНЕ ЗНИКНЕННЯ ОСІБ

Побудова правової держави передбачає наявність стабільної системи законодавства, яка має сприяти забезпеченню прав і законних інтересів особи поряд з вирішенням завдань, пов'язаних із боротьбою зі злочинністю, в тому числі із встановленням місцезнаходження безвісти зниклих осіб. У разі подання заяви, а саме повідомлення про безвісне зникнення особи, за обставин, що свідчать про можливість учинення стосовно неї злочину, протягом 24 годин обов'язково вносяться до Єдиного реєстру досудових розслідувань відомості про вчинення кримінального правопорушення з попередньою